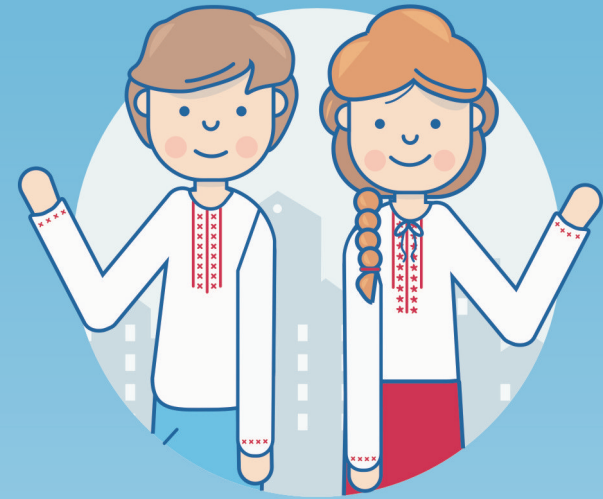

Democrația se
învață!

Implică-te!

GHID PRACTIC PENTRU DESFĂȘURAREA ALEGERILOR ÎN CONSILIUL ELEVILOR

Program de instruire CICDE

2018

CICDE
Centrul de Instruire Continuă
în Domeniul Electoral

Chișinău, str. Vasile Alecsandri, nr.119
tel. (+373 22) 260-914
e-mail: info@bicde.md
www.bicde.md
e-learning.bicde.md
www.facebook.com/bicde

CICDE
Centrul de Instruire Continuă
în Domeniul Electoral

CUPRINS:

Procedura de organizare și desfășurare a alegerilor Consiliului Elevilor 1

Ziua Alegerilor. Aspecte logistice..... 10

Anexe..... 15

Anexa nr. 1. Modelul Programului Calendaristic pentru realizarea acțiunilor de organizare și desfășurare a alegerilor Consiliului Elevilor 15

Anexa nr. 2. Model de listă de subscripție. 16

Anexa nr. 3. Exemplificarea modului de amenajare a localului secției de votare..... 17

Anexa nr. 4. Modele de buletine de vot..... 18

Anexa nr. 5. Model de proces-verbal privind rezultatele numărării voturilor 20

PROCEDURA DE ORGANIZARE ȘI DESFĂȘURARE A ALEGERILOR CONSILIULUI ELEVILOR

Material de informare și orientare elaborat pentru a sprijini procesul electoral în școli

Prezenta procedură este elaborată în conformitate cu prevederile Instrucțiunii privind constituirea și funcționarea consiliului elevilor, Anexa nr. 1 la Ordinul Ministerului Educației nr. 136 din 26 martie 2013.

DISPOZIȚII GENERALE

Articolul 1. Definiții

În sensul prezentei proceduri, noțiunile de mai jos au următoarele înțelesuri:

alegător – elev/ă de la toate treptele de școlaritate: primară, gimnazială, liceală - care își face studiile la școala respectivă;

campanie electorală – perioadă de activitate care se desfășoară cu scopul de a-i determina pe alegători să-și exprime voturile pentru alegerea unui sau altui candidat;

candidat – elev/ă care candidează la funcția de membru al Consiliului Elevilor;

circumscripție electorală generală – unitate convențională la nivel de școală în care se organizează și se desfășoară alegerile (*alegeri la nivel de școală*);

circumscripție electorală parțială – unitate convențională la nivel de complete de clasă în care se organizează și se desfășoară alegerile (*alegeri pe complete de clasă*);

contestație - cerere de anulare sau revizuire a unui act, a unei hotărâri sau acțiuni;

Comisia Electorală Școlară – organ școlar independent, înființat pentru desfășurarea alegerilor în Consiliul Elevilor;

concurrent electoral – candidații independenți, înregistrați de Comisia Electorală Școlară, precum și partidele ale căror liste de candidați au fost înregistrate de Comisia Electorală Școlară pentru alegerea Consiliului Elevilor;

echipă managerială – persoane cu funcții de conducere și administrare în cadrul școlii, care stabilesc și supervizează respectarea procedurilor de creare și funcționare a Consiliului Elevilor, gestionează procesul de alegere a membrilor Consiliului elevilor.

funcționar electoral – persoană care activează sau a activat în calitate de membru al Comisiei Electorale Școlare;

grup de inițiativă – grup constituit din elevi și înregistrat de Comisia Electorală Școlară pentru colectarea semnăturilor în susținerea unui candidat;

listă electorală – listă ce cuprinde toți alegătorii din școala respectivă;

listă de subscripție – listă cu semnături ale alegătorilor care susțin un oarecare candidat la alegeri;

observatori – reprezentanți ai concurenților electorali sau alți elevi interesați, acreditați de Comisia Electorală Școlară;

perioadă electorală – perioadă de timp cuprinsă între ziua aducerii la cunoștința persoanelor interesate a datei alegerilor în Consiliul Elevilor și ziua în care rezultatele alegerilor sunt confirmate, dar nu mai mare de 20 de zile.

Articolul 2. Principiile participării la alegeri

- 1) Elevii participă la alegeri prin vot universal; pot alege și pot fi aleși fără deosebire de origine etnică, limbă, religie, sex, opinie, clasă sau performanță academică.
- 2) Elevii participă la alegeri prin vot egal; fiecare alegător are dreptul la un singur vot cu două buletine – unul pentru circumscripția electorală generală și celălalt pentru circumscripția electorală parțială.
- 3) Elevii participă la alegeri prin vot direct; alegătorul votează personal. Votarea în locul unei alte persoane este interzisă.
- 4) Elevii participă la alegeri prin vot secret și liber exprimat; nimeni nu este în drept să exercite presiuni asupra alegătorului pentru a-l face să voteze sau să nu voteze, precum și pentru a-l împiedica să-și exprime voința în mod independent.
- 5) Elevii și elevele de la toate treptele de școlaritate: primară, gimnazială, liceală care își fac studii în cadrul școlii respective au dreptul de a alege și de a fi aleși/alese.

ORGANIZAREA ALEGERILOR**Articolul 3. Comisia Electorală Școlară**

- 1) Comisia Electorală Școlară (în continuare – comisia) se constituie cu cel puțin 20 de zile înainte de ziua alegerilor în Consiliul Elevilor.
- 2) Directorul școlii desemnează în componența comisiei 3 membri, iar ceilalți membri sunt numiți de către Consiliul Elevilor existent, câte unul pentru fiecare circumscripție electorală parțială. Dacă în școală nu a fost constituit un consiliu al elevilor, se va organiza un concurs prin tragere la sorți din lista doritorilor pentru fiecare circumscripție electorală parțială.
- 3) Președintele, vicepreședintele și secretarul comisiei sunt aleși din rândul membrilor cu majoritatea de voturi din numărul total al membrilor la prima ședință a acesteia.
- 4) Prima ședință va avea loc nu mai târziu de 2 zile de la confirmarea noii componențe a comisiei.
- 5) Ședințele comisiei sunt deliberative dacă la ele participă majoritatea membrilor.
- 6) Membrii comisiei care nu sunt de acord cu hotărârile adoptate au dreptul să-și exprime în scris opinia separată, care se anexează la hotărârile respective.
- 7) Comisia își încetează activitatea și este dizolvată, de îndată ce echipa managerială a făcut publice rezultatele finale ale alegerilor.

Articolul 4. Secțiile de votare

- 1) Pentru efectuarea votării și numărarea voturilor, circumscripțiile electorale se divizează în secții de votare.
- 2) Pentru fiecare circumscripție parțială se va amenaja o secție de votare separată, dar în același timp toate secțiile de votare vor fi într-o încăpere mare (sală festivă, sală sportivă) și se vor amenaja astfel încât să faciliteze accesul în ele a tuturor elevilor.

- 3) Comisia întocmește liste electorale suplimentare, înscriind în ele persoanele care, din anumite cauze, nu au fost înscrise în listele electorale de bază.
- 4) Comisia comunică elevilor înscriși pe secții de votare data și locul votării, asigură pregătirea localului pentru votare, instalarea urnelor și a cabinelor de vot, organizează votarea în ziua stabilită, ia măsuri pentru a asigura ordinea în localul secțiilor de votare.
- 5) Comisia totalizează rezultatele alegerilor pe secții de votare, întocmește procesele-verbale și rapoartele și le remite, împreună cu toate buletinele de vot, echipei manageriale.

Articolul 5. Înregistrarea candidaților

- 1) Principiul non-discriminării va oferi tuturor elevilor din școală șansa de a fi candidați.
- 2) Elevii nu pot fi impuși de colegi sau adulți să candideze.
- 3) Comisia va înregistra candidații cu 15 zile înainte de ziua alegerilor.
- 4) În calitate de candidat independent poate fi înregistrat orice elev/ă din circumscripțiile parțiale (completele de clasă) care va întruni criteriile de mai jos:
 - este elev/ă în circumscripția parțială din care vrea să candideze;
 - prezintă acordul în scris al părinților;
 - prezintă lista de subscripție cu minim 15 și maxim 20 de semnături ale susținătorilor săi;
 - prezintă simbolul electoral în variantă electronică și pe hârtie (la discreția candidatului).
- 5) În calitate de partid poate fi înregistrată o echipă de elevi care vor întruni criteriile de mai jos:
 - sunt elevi în școala în care vor să candideze;
 - fiecare elev/ă din echipă prezintă acordul în scris al părinților;
 - prezintă lista de subscripție cu minim 50 și maxim 70 de semnături ale susținătorilor partidului;
 - prezintă denumirea partidului și simbolul electoral în variantă electronică și pe hârtie (în mod obligator);
 - listele candidaților pentru circumscripția generală vor fi întocmite respectându-se cota minimă de reprezentare de 40% pentru ambele sexe.
- 6) Comisia va elibera candidaților înregistrați legitimații de candidați în cel mai scurt timp posibil.
- 7) După expirarea termenului prevăzut pentru înregistrarea candidaților, comisia va publica lista integrală a candidaților înregistrați ce va cuprinde numele, prenumele, anul nașterii, clasa în care își fac studiile candidații. Listele de candidați vor fi disponibile pentru consultare la fiecare secție de votare.

Articolul 6. Colectarea semnăturilor în susținerea candidaților

- 1) Au dreptul de a colecta semnături doar candidații independenți sau candidații pe lista partidului pe care îl reprezintă.
- 2) Lista de subscripție în circumscripția parțială va conține numele și prenumele, anul nașterii, clasa în care își face studiile candidatului. Pe această listă vor fi colectate numai semnături ale susținătorilor care sunt din aceeași circumscripție parțială.

- 3) Lista de subscripție în circumscripția generală va conține denumirea partidului. Pe această listă vor fi colectate semnături ale susținătorilor din toată școala.
- 4) Susținătorul înscrie personal în lista de subscripție numărul curent, numele și prenumele său, anul nașterii, clasa, data la care semnează și își aplică semnătura.
- 5) Un elev poate susține prin semnătură un singur candidat în cadrul unui scrutin.
- 6) După primirea listelor de subscripție, comisia începe verificarea autenticității semnăturilor de pe liste, dreptul de vot al persoanelor înscrise în liste, clasa acestora. Verificarea se efectuează în decurs de o zi de la data primirii listelor.
- 7) Comisia informează persoanele care au prezentat liste de subscripție despre rezultatele verificării.

Articolul 7. Campania electorală

- 1) Cel târziu cu 15 zile înainte de ziua alegerilor va începe campania de informare a alegătorilor despre candidați și programele acestora, astfel încât să fie cunoscuți toți candidații și ideile acestora pentru mandatul de consilier al elevilor, dar și despre procedura votării. Se va asigura ca elevii să fie familiarizați cu procedura de vot stabilită și să primească răspunsuri la toate întrebările legate de alegerea Consiliului Elevilor, în special cei care votează pentru prima oară.
- 2) Concurenții electorali beneficiază de drepturi egale în folosirea mijloacelor de informare: a radioului, ziarului și panourilor informative școlare (dacă există).
- 3) Concurentul electoral poate să-și retragă candidatura printr-o declarație scrisă, adresată comisiei, dar nu mai târziu de 2 zile până la ziua alegerilor. Dacă concurentul electoral își retrage candidatura sau înregistrarea este anulată după ce buletinele de vot au fost tipărite, comisia va aplica în buletin în dreptul acestuia mențiunea “Retras”.
- 4) Concurenții au dreptul de a supune discuțiilor libere și sub toate aspectele programele electorale ale concurenților electorali, precum și de a face agitație electorală în cadrul adunărilor, întâlnirilor cu alegătorii.
- 5) Agitația electorală se admite numai după înregistrarea concurentului electoral de către comisie.
- 6) Nu pot fi utilizate în scop de publicitate electorală imagini ce reprezintă instituții de stat sau autorități publice, atât din țară cât și de peste hotare, ori organizații internaționale. Se interzice combinarea de culori și/sau sunete care invocă simboluri naționale ale Republicii Moldova ori ale altui stat, utilizarea materialelor în care apar personalități istorice ale Republicii Moldova sau de peste hotare, simbolistica unor state străine sau organizații internaționale sau imaginea unor persoane oficiale străine.
- 7) În ziua alegerilor și în preziua alegerilor nu se admite nici un fel de agitație electorală. Interdicția nu se referă la informațiile deja plasate în internet și la afișele expuse anterior.

Articolul 8. Listele electorale

- 1) Listele electorale, întocmite în baza Registrelor Școlare, sunt liste ce cuprind toți elevii cu drept de vot care sunt înscrși în școala respectivă. Alegătorul poate fi înscris numai într-o singură listă electorală și la o singură secție de votare.

- 2) Lista electorală cuprinde:
 - a) numărul secției de votare;
 - b) numele și prenumele alegătorului;
 - c) clasa;
 - d) semnătura alegătorului.
- 3) Listele electorale se întocmesc de către echipa managerială și sunt transmise comisiei cel târziu cu 10 zile înainte de alegeri.
- 4) Alegătorilor li se asigură posibilitatea de a lua cunoștință de listele electorale și de a verifica corectitudinea întocmirii lor. Ei au dreptul să facă contestații împotriva neincluzerii lor în listă sau excluderii din ea, precum și împotriva altor erori comise la înscrierea datelor. Contestațiile se examinează de către comisie în decurs de 24 de ore.

Articolul 9. Înregistrarea observatorilor

- 1) Concurenții electorali pot avea câte un observator în fiecare secție de votare. Pentru acreditare, concurentul depune o cerere scrisă la comisie în care indică numele, prenumele și clasa în care își face studiile candidatura.
- 2) Observatorii acreditați au dreptul să monitorizeze procesul electoral în toate circumscripțiile școlii și la toate secțiile de votare, să asiste la toate operațiunile electorale, la toate ședințele Comisiei Electorale Școlare, inclusiv în ziua alegerilor, fără a interveni în procesul electoral sau în alte operații electorale, și să informeze președintele Comisiei despre neregulile observate.
- 3) Observatorii au acces la toate informațiile cu caracter electoral, la listele electorale, la procesele-verbale întocmite de Comisie, ei pot efectua filmări foto și video cu înștiințarea președintelui Comisiei, fără a pune în pericol secretul și securitatea votării,
- 4) Observatorii pot fi acreditați înaintea începerii perioadei electorale și își pot desfășura activitatea atât în ziua alegerilor, cât și înaintea începerii, pe parcursul și după terminarea campaniei electorale.
- 5) Observatorul acreditat va primi o legitimație de observator pe care vor fi imprimate numele, prenumele, clasa în care își face studiile și numele concurentului din partea căruia a fost acreditat.

Articolul 10. Buletinele de vot

- 1) Buletinul de vot se divizează în patru laturi, corespunzător numărului de concurenți electorali care participă la alegeri. Dimensiunile patru laturii trebuie să fie suficiente pentru a cuprinde numele și prenumele candidatului, denumirea partidului. În partea stângă a patru laturii se imprimă un cerc pentru semnul sau simbolul electoral al concurentului.
- 2) Concurenții electorali se înscriu în buletine în ordinea rezultată din tragerea la sorți efectuată de către Comisia Electorală Școlară, după recepționarea tuturor documentelor de înregistrare.
- 3) În fiecare patru latură, în partea dreaptă, la o distanță egală de latura de sus și cea de jos, se imprimă un cerc cu diametrul de 15 mm. Alegătorul bifează cercul din dreptul concurentului pentru care își dă votul.

- 4) Buletinele de vot se tipăresc pe hârtie, cel mai târziu cu o zi înainte de ziua alegerilor într-o cantitate corespunzătoare numărului de alegători, plus o rezervă de 5%. Pe fiecare buletin se indică numărului de ordine al secției de votare respective.
- 5) Localul în care se păstrează buletinele de vot este securizat. Au acces la buletinele de vot numai președintele comisiei, însoțit de cel puțin doi membri.
- 6) Observatorii și alegătorii au dreptul să ia cunoștință de modelele buletinelor de vot la Comisia Electorală Școlară.

VOTAREA

Articolul 11. Timpul și locul votării

- 1) Votarea se efectuează în ziua alegerilor între orele 08:00 și 14:00. Comisia Electorală Școlară aduce la cunoștință publică timpul și locul votării cel mai târziu cu 5 zile înainte de ziua alegerilor
- 2) În timpul rezervat votării se interzice de a închide localul de votare și de a suspenda votarea, cu excepția cazurilor de dezordine în masă, de calamități naturale, de alte circumstanțe neprevăzute, care îi pun pe alegători în pericol sau fac imposibilă efectuarea votării. În aceste cazuri, președintele comisiei poate suspenda votarea pentru cel mult 2 ore, timp în care va aduce localul secției de votare în starea corespunzătoare sau va găsi un alt local, înștiințând despre acest fapt alegătorii.

Articolul 12. Efectuarea votării

- 1) Votarea se efectuează în localuri special amenajate cu mese la care se eliberează buletinele de vot, cu cabine și urne de vot.
- 2) Până la deschiderea secțiilor de votare urnele se sigilează. Localul secției de votare trebuie să fie dotat cu un număr suficient de cabine și urne pentru a se evita aglomerația.
- 3) Pentru asigurarea unui parcurs ordonat prin secția de votare, Comisia Electorală Școlară stabilește un traseu pentru alegători, începând de la intrare, spre mesele la care se eliberează buletinele, pe urmă spre cabinele și urnele de vot.
- 4) Fiecare alegător votează personal. Votarea în locul altor persoane nu se admite. Alegătorul primește buletinul de vot, conform listei electorale, numai la prezentarea carnetului de elev sau a actului de identitate eliberat de echipa managerială. La primirea buletinului, el semnează în lista electorală în dreptul numelui său.
- 5) Alegătorii care nu se regăsesc în listele electorale vor fi înscriși într-o listă suplimentară.
- 6) Votarea se efectuează în baza carnetului de elev sau a actului de identitate eliberat de echipa managerială.

Articolul 13. Procedura de completare a buletinului de vot

- 1) Buletinul de vot se completează de către alegător numai în cabina de vot. Alegătorul care fizic nu poate să voteze singur are dreptul să invite în cabină o altă persoană, cu excepția membrilor Comisiei, candidaților și observatorilor.

- 2) Alegătorul pune o bifă cu stiloul în interiorul cercului din patruleterul ce cuprinde concurentul electoral pentru care a optat. Cercurile din celelalte patruletere trebuie să rămână curate.
- 3) Se interzice scoaterea din localul secției de votare a buletinului eliberat pentru vot.
- 4) Dacă alegătorul a completat greșit buletinul, la cererea lui, CEȘ anulează acest buletin și îi eliberează imediat, o singură dată, un nou buletin de vot.
- 5) Alegătorul introduce în urna de vot buletinul de vot bifat.

Articolul 14. Asigurarea securității procesului de votare

- 1) La toate ședințele Comisiei Electorale Școlare, precum și la numărarea și totalizarea voturilor, la operațiile în legătură cu listele electorale, buletinele de vot, la întocmirea proceselor-verbale de totalizare a rezultatelor alegerilor au dreptul să asiste:
 - a) membrii comisiei;
 - b) observatorii acreditați de comisie;
 - c) reprezentanții mijloacelor de informare în masa (dacă există).
- 2) Nici o altă persoană nu poate rămâne în incinta secției de votare mai mult timp decât este necesar pentru votare.

NUMĂRAREA VOTURILOR ȘI TOTALIZAREA REZULTATELOR ALEGERILOR

Articolul 15. Numărarea voturilor

- 3) După expirarea timpului rezervat votării, președintele comisiei anunță încheierea votării și dispune închiderea localului de vot. Comisia începe numărarea voturilor.
- 4) Din momentul închiderii secției de votare, toți membrii rămân în localul de vot pe parcursul numărării voturilor, întocmirii proceselor-verbale și a raportului Comisiei Electorale Școlare.
- 5) Înainte de a se deschide urnele de vot, toate buletinele de vot rămase neutilizate se numără și se anulează, cu mențiunea “Anulat”, apoi se leagă separat și se sigilează.
- 6) Se numără alegătorii din listele electorale și din listele suplimentare în dreptul numelui cărora figurează semnături.
- 7) După verificarea sigiliilor de pe urnele de vot președintele comisiei, în prezența tuturor persoanelor autorizate să asiste la operațiile electorale, deschide urnele.
- 8) Secția de votare se asigură cu mese suficiente pentru ca toate buletinele extrase din urne să se numere într-un singur loc, în văzul tuturor. Fiecare circumscripție la masa sa. Pe mesele destinate numărării voturilor se aranjează fanioanele cu denumirea sau numele concurenților electorali.
- 9) Membrii CEȘ deschid buletinele de vot de la fiecare secție de votare și determină pentru care concurent electoral s-a votat. Buletinele cu voturile exprimate pentru fiecare concurent electoral se numără și se leagă separat, iar rezultatele numărării se consemnează într-un proces-verbal pentru numărarea voturilor și se transmit echipei manageriale a școlii.
- 10) Buletinele nevalabile nu intră în calculul voturilor valabil exprimate. Se declară nevalabile buletinele:

- a) de alt model decât cel stabilit;
 - c) în care au fost bifate mai multe patrule;
 - d) în care nu a fost bifat nici un patrule;
 - f) care au fost deformate sau măzgălite astfel încât nu este clară opțiunea alegătorului.
- 11) Buletinul de vot nu poate fi declarat nevalabil doar din cauza că alegătorul a bifat de mai multe ori într-un singur patrule sau din cauza că bifa a fost aplicată în afara cercului din patrule sau pe semnul ori simbolul concurentului electoral, în cazul când opțiunea alegătorului este clară.
- 12) Dacă membrii CEȘ au îndoieli în privința valabilității buletinului de vot, problema se soluționează prin vot, iar rezultatul votării se consemnează în procesul-verbal al sesiunii biroului.

Articolul 16. Procesul-verbal și raportul Comisiei Electorale Școlare

- 1) Comisia întocmește 2 procese-verbale (unul pentru circumscripția parțială și al doilea pentru circumscripția generală) cu rezultatul numărării voturilor, în trei exemplare, care se semnează de toți membrii CEȘ.
- 2) Un exemplar al procesului-verbal se păstrează la CEȘ, un exemplar se prezintă echipei manageriale a școlii, un exemplar se afișează imediat la intrarea în secția de votare.
- 3) Raportul va conține o expunere succintă a acțiunilor CEȘ și a hotărârilor adoptate. Președintele semnează raportul, după care îl dă la semnat celorlalți membri care pot să-și expună în scris comentariile și completări la raport.
- 4) În baza proceselor-verbale privind numărarea voturilor pentru circumscripția generală, CEȘ consemnează rezultatele totalizării voturilor pe circumscripția generală într-un proces-verbal general, semnat de toți membrii consiliului.
- 5) Președintele CEȘ predă echipei manageriale a școlii cât de curând posibil, dar nu mai târziu de a doua zi după anunțarea închiderii secțiilor de votare, buletinele cu voturile valabil exprimate pentru fiecare concurent electoral aparte, procesele-verbale pe circumscripțiile parțiale și procesul-verbal, totalizat pe circumscripția generală, raportul, buletinele nevalabile, anulate, toate fiind sigilate într-o cutie (pachet). Transportarea cutiei (pachetului) sigilate va fi însoțită de președinte și de cel puțin doi membri ai CEȘ.

Articolul 17. Distribuirea mandatelor obținute de concurentul electoral în circumscripția generală

- 1) Mandatele de consilier în Consiliul Elevilor în circumscripția generală se distribuie numai concurenților electorali care au obținut minimul de 6% de voturi valabil exprimate.
- 2) Numărul total de voturi valabil exprimate se împarte la numărul de mandate de consilier pentru circumscripția generală, obținându-se astfel coeficientul electoral respectiv.
- 3) Numărul de voturi valabil exprimate obținut de fiecare partid, care a trecut pragul de reprezentare, se împarte la coeficientul electoral, obținându-se astfel numărul de mandate de consilier ce revine fiecărui concurent electoral. Numerele după fracție mai mari de 5 se rotunjesc în partea crescândă, iar cele de 5 și mai mici se rotunjesc în partea descrescândă.

- 4) Numărul mandatelor de consilier rămase nedistribuite se repartizează succesiv, câte unul fiecărui partid, începând cu concurentul electoral care a obținut cel mai mare număr de mandate, în ordine descrescândă.
- 5) Mandatele se atribuie candidaților din listele concurenților electorali de către CEȘ în ordinea înregistrării lor în liste.
- 6) Candidații incluși în listele concurenților electorali care au trecut pragul de reprezentare stabilit, dar nu au fost aleși sunt declarați supleanți.

Articolul 18. Alegerea consilierilor în Consiliul Elevilor în circumscripția parțială

- 1) Candidatul pentru funcția de consilier în Consiliul Elevilor în circumscripția parțială se consideră ales dacă a obținut cel mai mare număr de voturi valabil exprimate.
- 2) Dacă mai mulți candidați au acumulat un număr egal de voturi, se stabilește învingătorul prin tragere la sorți.

ZIUA ALEGERILOR. ASPECTE LOGISTICE.

Ghidul practic de organizarea procesului de vot a fost elaborat pentru a facilita activitățile de organizare a alegerilor Consiliului Elevilor de către reprezentanții societății civile, profesori și alte persoane interesate.

- I. Ziua precedentă zilei alegerilor
- II. Ziua alegerilor
- III. Numărarea voturilor
- IV. Împachetarea și transmiterea documentelor electorale
- V. Distribuirea mandatelor

I. Ziua precedentă zilei alegerilor

Cele trei sarcini de bază pe care CEȘ trebuie să le îndeplinească în ziua precedentă votării sunt:

- 1) Amenajarea secțiilor de votare pentru asigurarea unui parcurs ordonat prin secția de votare și evitarea aglomerației. Stabilirea unui traseu pentru alegători, începând de la intrare, spre mesele la care se eliberează buletinele, apoi spre cabinetele de vot secret și urna de vot (vezi Anexă).
- 2) Numărarea și repartizarea buletinelor de vot conform numărului de alegători din școală.
- 3) Repartizarea atribuțiilor din ziua alegerilor –fiecare membru CEȘ fiind responsabil pentru anumite clase de elevi.

Cu cât mai corect CEȘ își va organiza activitatea, cu atât mai bine se vor desfășura alegerile.

II. Ziua alegerilor

- 1) Sigilarea urnelor de vot. Membrii CEȘ vor începe sigilarea urnelor nu mai târziu de ora 7:30.
- 2) Repartizarea documentației electorale membrilor CEȘ (liste electorale, buletine de vot, pixuri).
- 3) Deschiderea secției de votare la ora **8:00**.
- 4) Procedura de votare pas cu pas:
 - Alegătorul intră în secția de votare și prezintă carnetul elevului (dacă există), în baza căruia va vota.
 - Membrul CEȘ verifică dacă alegătorul este înscris în lista de bază.
 - Dacă nu, înscrie datele alegătorului în lista suplimentară, iar acesta semnează.
 - Dacă da, alegătorul semnează în lista de bază la poziția destinată lui.
 - Membrul CEȘ îi oferă alegătorului două buletine de vot și-l direcționează spre cabina de vot.
 - Alegătorul bifează în interiorul cercului unui singur patruleter din buletinul de vot, ceea ce înseamnă că a votat pentru concurentul electoral corespunzător.
 - Alegătorul pliază buletinul și-l aruncă în urna de vot.
 - Alegătorul părăsește secția de votare.

În ziua alegerilor ar putea apărea diverse situații neprevăzute. Vom analiza câteva dintre ele și vom vedea cum trebuie de acționat în anumite circumstanțe.

Situația 1

Alegătorul, după ce a votat, se îndreaptă cu buletinul nepliat spre urna de vot, fiind vizibilă opțiunea votată.

Soluție – președintele sau un membru de birou intervine pentru a ruga alegătorul să plieze buletinul de vot.

Situația 2

Alegătorul a pierdut carnetul de elev.

Soluție – i se recomandă să meargă în anticameră pentru a cere să i se elibereze o adeverință/confirmare despre faptul că este elev în această școală și în ce clasă învață.

Situația 3

Alegătorul, după votare, constată că a votat greșit și solicită un buletin de vot nou.

Soluție – membrul CEȘ anulează buletinul de vot și îi eliberează o singură dată alt buletin de vot. Alegătorul va repeta procedura de vot, apoi va introduce buletinul în urnă și va pleca.

Situația 4

Alegătorul este din altă secție de votare.

Soluție – membrul CEȘ va redirecționa alegătorul spre acea secție de votare.

Situația 5

Alegătorul are o problemă fizică (de exemplu, are o mână fracturată) și nu poate vota de unul singur.

Soluție – alegătorului i se permite să intre în cabina de vot însoțit de o persoană în care are încredere, în afară de membrii CEȘ, candidații și observatorii.

Situația 6

Doi alegători merg să voteze în aceeași cabină de vot.

Soluție – membrii CEȘ atenționează alegătorii că acest lucru este interzis.

Situația 7

Directorul instituției vine în secția de votare și adresează întrebări membrilor CEȘ.

Soluție – directorul este rugat să părăsească secția de votare deoarece nu este persoană autorizată să participe la procesul electoral.

Situația 8

Alegătorul face poze în cabina de vot.

Soluție – alegătorul este înștiințat că este permisă fotografierea sau filmarea doar a secției de votare în plan general, fără a fi cuprinse date cu caracter personal, fiind păstrat secretul votului.

III. Numărarea voturilor

La ora 14:00 va fi închisă secția de votare și va începe numărarea voturilor.

Pasul 1 - amenajarea locului pentru numărarea voturilor.

Uniți un număr suficient de mese pentru ca toți membrii CEȘ să poată asista la numărarea voturilor și să se simtă comod; asigurați-vă că observatorii pot vedea clar cum are loc numărarea voturilor.

Pasul 2 - numărarea buletinelor de vot neutilizate.

Pe fiecare buletin de vot neutilizat este scrisă litera „A”, semnificând „anulat”. În acest mod sunt numărate și buletinele de vot completate greșit (care au fost returnate de alegători).

Pasul 3 - calcularea numărului de alegători care au primit buletine de vot.

Calculați numărul alegătorilor care au primit buletine de vot în baza semnăturilor din lista electorală (de bază) și din lista suplimentară.

Abia după acest pas vor fi desigilate și deschise urnele de vot.

Pasul 4 - numărarea buletinelor de vot din urnă.

- ✓ Separați buletinele de vot corespunzător tipurilor de alegeri (buletine pentru circumscripția parțială și generală).
- ✓ După ce ați numărat buletinele de vot, verificați dacă numărul buletinelor de vot găsite în urnele de vot staționare coincide cu numărul total al semnăturilor din lista electorală de bază și lista suplimentară.

Pasul 5 - numărarea buletinelor de vot valabile.

- ✓ Aranjați pe masă plăcuțele cu denumirea/numele concurenților electorali.
- ✓ Membrul Comisiei Electorale Școlare ridică sus buletinul de vot și anunță pentru care concurent s-a dat votul.
- ✓ Buletinul de vot anunțat se pune lângă plăcuța cu denumirea/numele concurentului electoral pentru care a fost dat votul respectiv.
- ✓ Dacă buletinul de vot este considerat nevalabil, acesta se pune în teancul buletinelor de vot nevalabile.
- ✓ După ce toate buletinele de vot au fost examinate, acestea se separă și se numără conform opțiunii exprimate.
- ✓ Numărul buletinelor de vot valabil exprimate pentru fiecare concurent electoral este anunțat președintelui Comisiei.
- ✓ Președintele Comisiei anunță în prezența tuturor rezultatele numărării voturilor.

Pe parcursul numărării voturilor, membrii CEȘ completează câte un proces-verbal pentru fiecare tip de circumscripție. Procesul-verbal este semnat de toți membrii prezenți ai CEȘ. Acesta este întocmit în trei exemplare: unul se păstrează la CEȘ, unul este prezentat echipei manageriale a școlii, iar unul este afișat imediat la intrarea în școală sau în locul special amenajat pentru plasarea informațiilor.

Raportul va conține o expunere succintă a acțiunilor CEȘ și a hotărârilor adoptate.

IV. Împachetarea și transmiterea documentelor electorale

CEȘ transmite echipei manageriale toate documentele electorale împachetate cât de curând posibil, dar nu mai târziu de a doua zi după anunțarea închiderii secției de votare.

Președintele CEȘ trebuie să transmită documentele și materialele electorale fiind însoțit de cel puțin doi membri.

CEȘ va împacheta documentele electorale în felul următor:

- 1) buletinele de vot neutilizate și buletinele de vot completate greșit de către alegători;
- 2) buletinele de vot valabil exprimate pentru fiecare concurent electoral se leagă separat, apoi toate legăturile se pun în cutii (pachete) pe categorii de circumscripție. Pe fiecare cutie va fi scris ce se conține în ea și numărul secției de votare;
- 3) buletinele de vot nevalabile pe categorii de circumscripție;
- 4) listele electorale de bază și listele electorale suplimentare;
- 5) procesul-verbal privind rezultatele numărării voturilor și raportul.

Totodată CEȘ va transmite echipei manageriale cabinele și urnele de vot, mesele pentru păstrare.

V. Distribuirea mandatelor

Mandatele de consilier în Consiliul Elevilor în circumscripția generală se distribuie numai concurenților electorali care au obținut minim 6% dintre voturile valabil exprimate.

- 7) Mai întâi se calculează numărul total de voturi acumulate de concurenții din toate secțiile de votare din circumscripția generală. În baza numărului total de voturi valabil exprimate și a numărului de voturi valabile pentru fiecare concurent electoral, CEȘ stabilește dacă aceștia au atins pragul minim de reprezentare.

De ex., numărul total de voturi pe școală (în circumscripția generală) este 600, dintre acestea, concurenții electorali au obținut voturi valabile: *Partidul Merelor* – 200 de voturi valabile (sau 33%), *Partidul Frunzelor* – 300 de voturi (50%), *Partidul Florilor* – 70 (12%) de voturi și *Partidul Nufurilor* – 30 de voturi (5%). Doar 3 partide au atins pragul de reprezentare, respectiv, acestor partide li se vor repartiza mandate (*Partidul Nufurilor*, care a obținut doar 5% din voturile valabile, rămâne fără mandate).

- 8) După aceasta, se calculează coeficientul electoral. Numărul total de voturi valabil exprimate se împarte la numărul de locuri în Consiliul Elevilor pentru circumscripția generală.

De ex., în circumscripția generală sunt 10 mandate. Numărul total de voturi valabil exprimate este 600. Coeficientul electoral este 60 ($600/10=60$).

- 9) Apoi numărul de voturi valabile acumulate de fiecare partid se împarte la coeficient și se obține numărul de mandate ce revine fiecărui concurent electoral în Consiliul Elevilor. Numerele după fracție mai mari de 5 se rotunjesc în partea crescândă, iar cele de 5 și mai mici se rotunjesc în partea descrescândă. Numărul mandatelor de rămase nedistribuite se repartizează succesiv, câte unul fiecărui partid, începând cu

concurrentul electoral care a obținut cel mai mare număr de mandate, în ordine descrescândă.

În tabel, se exemplifică repartizarea mandatelor de către concurenții electorali în circumscripția generală:

Denumirea concurentului electoral	Numărul de voturi valabil exprimate	Rezultatul împărțirii la coeficient (60)	Numărul de mandate corespunz.	Mandate distribuite suplimentar	Mandate obținute în total
Partidul Frunzelor	300	5,00	5	+1	6
Partidul Merelor	200	3,33	3		3
Partidul Florilor	70	1,17	1		1
Mandate total pe circumscripția generală			9	1	10

- 10) Deschidem listele prezentate de partid la înregistrare, cu numele candidaților și vedem care membri din listă au obținut mandatul de consilier.

De ex., în lista *Partidului Frunzelor*, primii 6 candidați vor fi incluși în Consiliul Elevilor. De la *Partidul Merelor*, în Consiliu vor fi primii 3 candidați, iar de la *Partidul Florilor* primul pe lista de candidați. Ceilalți membri din listele prezentate de partide acum nu vor fi consilieri, dar vor rămâne în lista de rezervă, în caz dacă cineva refuză sau este exclus din Consiliul Elevilor.

- 11) Candidatul pentru funcția de consilier în Consiliul Elevilor în circumscripția parțială se consideră ales dacă a obținut cel mai mare număr de voturi valabil exprimate.
- 12) Dacă mai mulți candidați au acumulat un număr egal de voturi, se stabilește învingătorul prin tragere la sorți.

ANEXE

Anexa nr. 1. Modelul Programului Calendaristic pentru realizarea acțiunilor de organizare și desfășurare a alegerilor Consiliului Elevilor

Nr. d/o	Termenul de realizare a acțiunii	Descrierea acțiunii	Responsabili
1.	<i>Cel târziu cu 20 zile înainte de alegeri</i>	Constituirea Comisiei Electorale Școlare (CEȘ) Aducerea la cunoștința elevilor a componenței și sediului CEȘ, a modului de contactare Instruirea membrilor CEȘ despre procedurile de organizare și desfășurare a alegerilor	Echipa managerială a școlii
2.	<i>Cel târziu cu 15 zile înainte de alegeri</i> <i>În decurs de 10 zile de la data anunțării înregistrării</i>	Desemnarea și înregistrarea candidaților Instruirea candidaților despre procedurile de organizare și desfășurare a alegerilor	CEȘ
3.	<i>După înregistrarea candidaților/concurenților electorali și până în preziua alegerilor</i>	Campania de informare a elevilor despre candidați și programele acestora	CEȘ Candidații/concurenții electorali și grupurile de inițiativă
4.	<i>Cel târziu cu 15 zile înainte de alegeri</i> <i>Până cu 5 zile înainte de alegeri</i>	Înregistrarea observatorilor Termen limită pentru înregistrarea observatorilor	CEȘ
5.	<i>Cel târziu cu 10 zile înainte de alegeri</i>	Întocmirea listelor electorale	CEȘ Echipa managerială a școlii
6.	<i>Cel târziu cu 5 zile înainte de alegeri</i>	Aducerea la cunoștința elevilor a locului secției de votare	CEȘ
7.	<i>Cel târziu cu 1 zi înainte de alegeri</i>	Generarea, redactarea și tipărirea buletinelor de vot	CEȘ Echipa managerială a școlii
8.	<i>Cel târziu cu 1 zi înainte de alegeri</i>	Constituirea secției/secțiilor de votare	CEȘ Echipa managerială a școlii
9.	<i>În ziua alegerilor (de la 8:00 până la 14:00)</i>	Desfășurarea votării	CEȘ
10.	<i>În ziua alegerilor (de la 14:00 până la 17:00)</i>	Numărarea voturilor și totalizarea rezultatelor alegerilor	CEȘ
11.	<i>A doua zi după ziua alegerilor</i>	Anunțarea rezultatelor alegerilor	Echipa managerială a școlii

Anexa nr. 2. Model de listă de subscripție.

Școala nr. _____,

LISTA DE SUBSCRIȚIE nr. _____

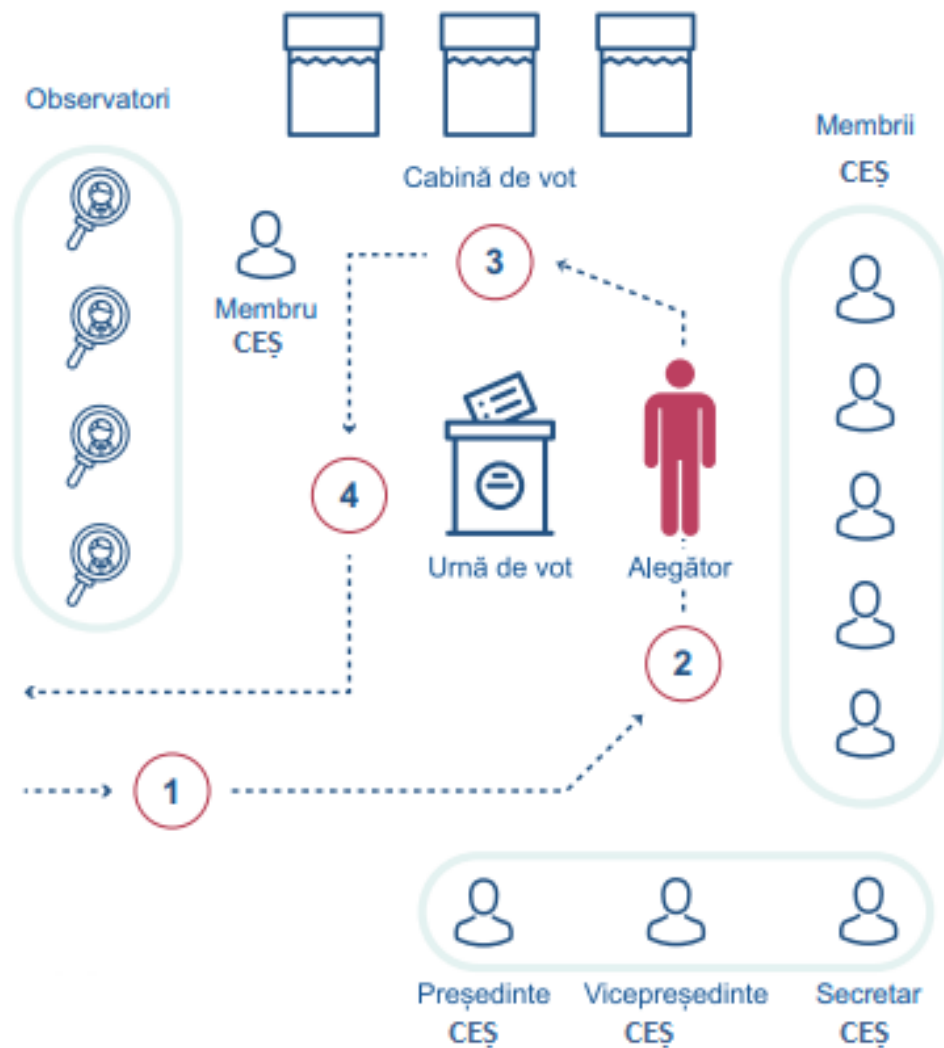
Clasa _____

Numele și prenumele candidatului _____**Lista de subscripție va conține numai semnături ale susținătorilor care sunt din aceeași circumscripție parțială.*

Nr. d/o	Numele, prenumele	Clasa	Data	Semnătura

Anexa nr. 3. Exemplificarea modului de amenajare a localului secției de votare

Amenajarea secției de votare

Anexa nr. 4. Modele de buletine de vot

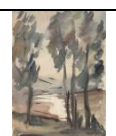

BULETIN DE VOT
pentru alegerile
Consiliului ElevilorCircumscripția electorală parțială nr 1Secția de votare nr.1

	REBREANU ION <i>Candidat independent</i>	☐
	SLAVICI MARA <i>Partidul lăcrimioarelor</i>	☐
	UNTILĂ VICTORIȚA <i>Candidat independent</i>	☐
	CIOBANU VLADIMIR <i>Partidul ghiocelor</i>	☐
	POPESCU MARIA <i>Candidat independent</i>	☐

**BULETIN DE VOT
pentru alegerile
Consiliului Elevilor**

Circumscripția electorală generală nr 1

Secția de votare nr.1

	PARTIDUL FLORILOR	☐
	PARTIDUL TEILOR	☐
	PARTIDUL LALELELOR	☐
	PARTIDUL GHIOCEILOR	☐
	PARTIDUL PLOPILOR	☐
		☐
	PARTIDUL PIERSICILOR	☐
	PARTIDUL LILIACULUI	☐

Anexa nr. 5. Model de proces-verbal privind rezultatele numărării voturilor

Alegerile Consiliului Elevilor

(tipul alegerilor)

(instituția de învățământ)

(data alegerilor)

PROCES-VERBAL

**privind rezultatele numărării voturilor în circumscripția parțială nr _____
/circumscripția generală**

a)	numărul de alegători incluși în listele electorale de bază	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
b)	numărul de alegători incluși în listele electorale suplimentare	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
c)	numărul de semnături ale alegătorilor	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
d)	numărul buletinelor de vot declarate nevalabile	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
e)	numărul de voturi valabil exprimate pentru fiecare concurent electoral:				

Nr. d/o	Concurentul electoral	Numărul de voturi obținute			
1		<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
2		<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
3		<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
4		<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
5		<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
6		<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
7		<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
	TOTAL	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
f)	Numărul buletinelor de vot neutilizate și anulate (inclusiv buletinele de vot completate greșit și anulate)	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>